

Rapportage nader ecologisch onderzoek

Rodijksweg 8 te Deventer

Boerenwaluw, steenmarter en steenuil

In opdracht van: Buro Boot

13 december 2022

Colofon

© 2022 Laneco / Buro Boot

Tekst en samenstelling: W. Wilbrink

Tweede lezer: R. Eversteijn

Projectnummer: 164.21.03

In opdracht van: Buro Boot

Wijze van citeren: Wilbrink, W. (2022). *Rapportage nader ecologisch onderzoek Rodijksweg 8 te Deventer*. Ede: Laneco.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVINGEN EN BEOOGDE INGREPEN	4
2	SOORTBESCHRIJVING	6
2.1	BOERENZWALUW	6
2.2	STEENMARTER.....	6
2.3	STEENUIL.....	6
3	ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	7
3.1	ONDERZOEKSVRAAG	7
3.2	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
3.3	ONDERZOEKSRONDES.....	8
4	ONDERZOEKSRESULTATEN	9
4.1	STEENUIL.....	9
4.2	BOERENZWALUW	9
4.3	STEENMARTER.....	10
4.4	OVERIGE WAARNEMINGEN	10
5	CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES	11
5.1	CONCLUSIES EN EFFECTEN	11
5.2	CONSEQUENTIES	11
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	12
BIJLAGE 2	SOORTENBESCHERMING	13

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Rodijksweg 8 te Deventer (afbeelding 1) worden het plangebied heringericht. Hierbij worden enkele bestaande gebouwen gesloopt en nieuwbouw wordt gerealiseerd.

Afbeelding 1: Het plangebied voor het nader onderzoek omvat het plangebied aan de Rodijksweg 8 (rood) te Deventer. (ondergrond: PDOK viewer, 2022)

Uit een door Laneco uitgevoerde quick scan flora en fauna (Geissler, 2021) is geconcludeerd dat de aanwezigheid van onder de Omgevingswet beschermde verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van beschermde soorten als boerenwaluw (*Hirundo rustica*), steenmarter (*Martes foina*) en steenuil (*Athene noctua*) niet kan worden uitgesloten. In opdracht van Buro Boot heeft Laneco in 2022 nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van deze soorten.

De potentiële aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) boerenwaluw, steenmarter (*Martes foina*) en territoria (essentiële rust- en nestplaatsen) van steenuil konden in de quick scan niet worden uitgesloten. Het slopen van de gebouwen tast mogelijk de verblijf-, nest- en rustplaatsen van deze soorten aan. In het nader ecologisch onderzoek is de bebouwing en relevante vegetatie binnen en rondom het plangebied onderzocht op deze beschermde functies voor deze soorten.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVINGEN EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt aan de Rodijksweg buiten de bebouwde kom van Deventer (gemeente Deventer, provincie Overijssel) (Provincie Overijssel, 2022). Ongeveer 1

kilometer ten westen van het plangebied ligt de stad Deventer en 1 kilometer ten oosten het dorp Bathmen. Ten zuiden liggen op circa 800 en 1000 meter afstand het kanaal "Schipbeek" en de snelweg A1. Ten noorden van het plangebied ligt de provinciale weg N344. Het plangebied zelf ligt in een overgang van landbouwgebieden en weilanden in het zuiden naar bos- en boomstructuren in het noorden. In en rondom de plangebieden plangebied is infrastructuur aanwezig in de vorm van enkele (deels onverharde) straten en wegen, die vooral voor landbouw en door omwonenden worden gebruikt. In de ruime omgeving zijn enkele landbouwbedrijven met aangesloten woonhuizen gevestigd.

Het plangebied aan de Rodijksweg 8 bestaat uit bebouwing, een tuin en open en verhard terrein. De bebouwing omvat een ingestort woonhuis (gebouw 3), een schuur (gebouw 2) met een aangebouwd woonhuisje (gebouw 1) en een apart gelegen bakhuis (gebouw 4). Het westelijke deel van dit gebied omvat een gecultiveerde tuin. De rest bestaat uit verhard en open terrein (afbeelding 2).

De beoogde ingrepen bestaan uit het slopen van de bebouwing, met uitzondering van het bakhuis, en het nieuwbouwen van een woning met een bodemoppervlak van ongeveer 100 m².

0 5 10 m

Ondergrond: Google Satellite, 2021
URL: <https://mt1.google.com/vt/lyrs=s&xx={x}&y={y}&z={z}>

Afbeelding 2: Het plangebied aan de Rodijksweg 8 te Deventer met gebouwen (witte nummers) bron: Google Earth.

2 SOORTBESCHRIJVING

2.1 BOERENZWALUW

De boerenwaluw is een boerenlandvogel die veelal rondom boerenerven voorkomt. Van april tot oktober verblijft de soort in Nederland om te broeden. De boerenwaluw broedt in kleine kolonies bij elkaar. De nesten worden in schuren of andere bebouwing aan de muur gemetseld. In de omgeving wordt al vliegend gejaagd op insecten.

2.2 STEENMARTER

De steenmarter is vooral nachtactief. Per nacht legt een steenmarter 3 (vrouwtje) tot 5 (mannetje) km af. Soms loopt dat op tot meer dan 10 km. Het voedsel is veelzijdig en bevat zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Plantaardig voedsel wordt vooral genuttigd in de periode juli-december en bestaat uit veel soorten vruchten. Dierlijk voedsel bestaat uit o.a. muizen, ratten, egels, jonge konijnen, vogels, eieren, kevers, rupsen, kikkers en regenwormen. Steenmarters leven solitair. In de periode juni-augustus wordt door mannetjes onderling gevochten voor het veroveren van een vrouwtje. In maart-april worden 1-4 jongen geboren. Na drie maanden zijn de jongen zelfstandig. De steenmarter is een cultuurvolger die voorkomt in dorpen, boerderijen en tegenwoordig in toenemende mate ook in stedelijk gebied. De voorkeur gaat uit naar kleinschalig landbouwgebied met veel elementen, zodat voldoende voedsel aanwezig is.

2.3 STEENUIL

De steenuil (*Athene noctua*) is de kleinste uilensoort van Nederland. Het territorium van de steenuil omvat over het algemeen maar enkele hectares en in het broedseizoen worden de meeste prooien binnen 300 meter rond de nestplaats verzameld. De steenuil maakt jaarrond gebruik van zijn territorium en nestplaats en is een typische bewoner van kleinschalige erven en cultuurlandschappen. Het gaat bij onderzoek niet alleen om de aanwezigheid van de steenuil in het plangebied, maar ook om het gebruik van het plangebied als leefgebied.

3 ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

3.1 ONDERZOEKSVRAAG

Het doel van het onderzoek is om vast te stellen of het plangebied essentiële onderdelen van het leefgebied van beschermde boerenwaluw, steenmarter en/of steenuil bevat. Als de werkzaamheden effecten hebben op deze in de Omgevingswet beschermde soorten moet een vergunning activiteit flora en fauna in het kader van de Omgevingswet voor de ingrepen worden aangevraagd.

3.2 ONDERZOEKSMETHODIEK

3.2.1 *Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats*

Steenuil

Onderzoek naar rust- en nestplaatsen van de steenuil wordt uitgevoerd conform het kennisdocument steenuil van BIJ12. Daarvoor wordt het plangebied tijdens drie onderzoeksrondes in de avond in de periode 1 februari t/m 30 mei geluisterd naar de territoriumroep van de steenuil. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van geluidsfragmenten (territoriumroep) om de steenuilen uit te lokken hun aanwezigheid kenbaar te maken. Er vindt voor nestlocaties onderzoek plaats tijdens de ei-/broedfase voor de vaststelling van een actieve nestplaats. Tussen de eerste en laatste onderzoeksronde zit minimaal een maand.

Boerenwaluw

Om vast te stellen of de aangetroffen nestplaatsen van boerenwaluw gebruikt worden is voor elke locatie in de broedperiode eenmalig een nestcontrole gedaan.

3.2.2 *Steenmarter*

Het onderzoek naar de aanwezigheid van steenmarter is uitgevoerd met behulp van twee wildcamera's. De steenmarter maakt gebruik van de lijnelementen in het landschap. De camera's zijn geplaatst bij de lijnelementen in het hele plangebied conform de kennisdocumenten van BIJ12 (BIJ12, 2017). De camera's zijn gedurende een minimale periode van zes weken geplaatst in het plangebied. Na twee weken zijn de camera's op een nieuwe locatie in het plangebied gehangen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van het gebied. Gedurende het wisselen van locatie zijn de geheugenkaartjes en de batterijen in de camera's vervangen.

3.3 ONDERZOEKSRONDES

3.3.1 Boerenwaluw

Op 3 mei, 2022 heeft de onderzoeksrondte naar boerenwaluw plaatsgevonden, hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van actieve nesten van boerenwaluw. Ook tijdens de overige onderzoeksrondte op 17 mei en 8 juni is gelet op de aanwezigheid van actieve boerenwaluwnesten.

3.3.2 Steenuil

Tabel 2: Onderzoeksrondes steenuil.

Datum	Start/einde (uur)	Zon op/ onder (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
Onderzoek nestplaats steenuil 2022:					
22-03-2022	19:00-20:30	18:49	0-1	12	Helder
12-04-2022	20:30-22:30	20:30	0-1	15	Deels bewolkt
28-04-2022	21:00-22:45	20:54	2	8	Deels bewolkt

3.3.3 Steenmarter

De aanwezigheid van steenmarter in de bebouwing van Rodijksweg 8 wordt onderzocht met behulp van wildcamera's. De camera's worden elke twee weken voorzien van nieuwe batterijen en geheugenkaarten en worden indien nodig verplaatst.

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 STEENUIL

Eerste onderzoeksrunde, 22 maart 2022

De eerste onderzoeksrunde naar essentiële onderdelen van het leefgebied van steenuil was in de avond van 22 maart 2022. Tijdens de eerste onderzoeksrunde naar steenuil is geen steenuil binnen het plangebied of in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Ook zijn er geen sporen zoals kalksporen of braakballen van steenuil binnen het plangebied gevonden.

tweede onderzoeksrunde, 12 april 2022

De tweede onderzoeksrunde heeft plaatsgevonden in de avond van 12 april 2022. Ook tijdens de tweede onderzoeksrunde naar steenuil zijn geen steenuilen binnen en in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Ook zijn er geen sporen zoals kalksporen of braakballen van steenuil binnen het plangebied gevonden.

derde onderzoeksrunde, 28 april 2022

De derde onderzoeksrunde heeft plaatsgevonden in de avond van 28 april 2022. Tijdens de laatste ronde is wederom geen steenuil in of om het plangebied waargenomen. Binnen het plangebied zijn ook geen sporen zoals kalksporen of braakballen aangetroffen.

Samenvatting

Tijdens de drie onderzoeksrondes naar steenuil is geen steenuil in of in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Daarnaast zijn er ook geen sporen zoals braakballen binnen het plangebied aangetroffen. Binnen het plangebied zijn geen essentiële onderdelen van het leefgebied van steenuil aanwezig.

4.2 BOERENZWALUW

Binnen het plangebied zijn tijdens de onderzoeksrondes geen actieve nesten van boerenwaluw aangetroffen. Ook zijn er binnen het plangebied geen waarnemingen gedaan van (jagende) boerenwaluwen. De aanwezigheid van actieve boerenwaluwnesten binnen het plangebied is uitgesloten.

Samenvatting

Tijdens het onderzoek naar boerenwaluw zijn geen actieve nesten van boerenwaluwen vastgesteld. De aanwezigheid van actieve boerenwaluwnesten binnen het plangebied is daarom uitgesloten.

4.3 STEENMARTER

Voordat het onderzoek naar de steenmarter kon worden opgestart en de camera's geplaatst zijn, is door de gevolgen van een storm het dak van de bebouwing ingestort. Daarna is ook de rest van de bebouwing verwijderd. Omdat de bebouwing al gesloopt was heeft het onderzoek naar steenmarter niet kunnen plaatsvinden.

4.4 OVERIGE WAARNEMINGEN

Tijdens één van onderzoeksrondes naar steenuil is een waarneming gedaan van een jagende boommarter. De boommarter greep een muis langs de bomenrij aan de oostkant van de Rodijksweg 11.

5 CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES

Het plangebied is gelegen aan de Rodijksweg 8 te Deventer (afbeelding 1). De beoogde ingrepen bestaan uit het slopen van de bebouwing, met uitzondering van het bakhuis, en het nieuwbouwen van een woning met een bodemoppervlak van ongeveer 100 m².

Uit een Laneco uitgevoerde quick scan flora en fauna (Geisler, 2022) is geconcludeerd dat de aanwezigheid van beschermde onderdelen van het leefgebied van boerenwaluw, steenmarter en steenuil niet kunnen worden uitgesloten.

Omdat de aanwezigheid van bovengenoemde beschermde soorten/soortgroepen niet kan worden uitgesloten, is middels nader ecologisch onderzoek onderzocht of deze soorten/soortgroepen ook daadwerkelijk gebruik maken van het plangebied.

5.1 CONCLUSIES EN EFFECTEN

Boerenwaluw

Binnen het plangebied zijn geen actieve nesten van boerenwaluw waargenomen. De sloop van de bebouwing en het verwijderen van de oude nesten zal geen negatieve effecten hebben op boerenwaluw.

Steenmarter

Door het instorten van de bebouwing is de bebouwing niet meer geschikt als verblijfplaats voor steenmarter. Aan de Rodijksweg 8 is geen onderzoek naar steenmarter uitgevoerd omdat de bebouwing binnen het plangebied verwijderd is en daardoor niet meer geschikt is als verblijfplaats voor steenmarter.

Steenuil

Tijdens het onderzoek naar steenuil zijn geen waarnemingen van steenuil binnen het plangebied aan de Rodijksweg 8 gedaan. De werkzaamheden zullen geen effecten hebben op steenuil.

5.2 CONSEQUENTIES

Voor de beoogde ingrepen in het plangebied aan de Rodijksweg 8 zijn voor de boerenwaluw en steenuil geen consequenties in het kader van de Omgevingswet te verwachten.

5.2.1 Algemene voorwaarden

De voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht in dienen altijd in acht genomen te worden, om o.a. verstoring van actieve nesten te voorkomen (zie bijlage 2).

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

BIJ12 (2017c). Steenuil. Kennisdocument. Geraadpleegd in september 2022 van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>

BIJ12 (2017c). Steenmarter. Kennisdocument. Geraadpleegd in september 2022 van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>

Geisler, J., (2022). Quick scan flora en fauna Banninkslaan 9, Rodijksweg 7 en 8 te Deventer. Ede; Laneco.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl

PDOK Viewer (2022) PDOK. Geraadpleegd in december 2022 van www.pdok.nl/viewer/#

BIJLAGE 2 SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Omgevingswet bepalend. De Omgevingswet is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Omgevingswet opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 11.37 lid 1 Bal: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 11.38 lid 1 Bal: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 11.37 lid 1 Bal: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 11.37 lid 1 en 3 Bal: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 11.46 lid 1 Bal: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 11.46 lid 1 Bal: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 11.46 lid 1 Bal: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 11.46 lid 1 Bal: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 11.46 lid 1 Bal: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 11.54 lid 1 Bal: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 11.54 lid 1 Bal: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 11.54 lid 1 Bal: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Omgevingswet. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Omgevingswet wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een omgevingsvergunning noodzakelijk zijn. Omgevingsvergunningen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een omgevingsvergunning te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een omgevingsvergunning te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.